

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.X.10.312/2019/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Tanczos Rita bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője:
. Karasi Zsolt ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője:
. Dajka János Béla ügyvéd

A per tárgya: közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.391/2019/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.7/2017/45.

Rendelkező rész

A Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.391/2019/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 257.300 (kétszázötvenhétezer-háromszáz) forint illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes biológia-testnevelés szakos tanárként állt a Ny... Tankerülethez tartozó Ny... K... Z... Általános Iskola szervezeti egységénél alkalmazásban.
- [2] 2016. február 24-én a felperest B... N... Sz... intézményvezető M... I... intézményvezető helyettesével meghallgatta, miután az úszás órákon tanúsított magatartásával, a tanulókkal való bánásmódjával összefüggésben több szülői panasz érkezett. A szülők leveleit a felperesnek felolvasták, az abban foglaltakra reagálhatott, észrevételt tehetett, előadhatta saját álláspontját. Az ekkor készült jegyzőkönyvet a felperes saját maga kézírásával kiegészítette.
- [3] B... N... Sz... intézményvezető 2016. március 1-jén írásban a Ny... Rendőrkapitányság vizsgálati osztályvezetőjére részére címzett iratában az iskola képviselőjében eljárva a felperes ellen kiskorú veszélyeztetése büntetett elkövetésének alapos gyanúja miatt büntető feljelentést tett.
- [4] A 2015-2016-os tanévben a felperes 2016. március 3-áig végzett munkát. Ezt követően szabadságon volt, majd keresőképtelen állományba került táppénz ellátás mellett.
- [5] A K... I... K... munkáltató részéről a munkáltatói jogkör gyakorlója 2016. december 5-én kelt írásbeli intézkedésével 2016. december 6-ától 2017. január 4-éig tartó felmentési idővel 2017. január 4-ével a felperes közalkalmazotti jogviszonyát megszüntette. Ennek indokolása szerint „Nevezett közalkalmazott munkavégzésével kapcsolatosan jelentős számú szülői panasz érkezett, melyek tanúsága alapján a közalkalmazott a gyerekekkel szemben folyamatosan megalázó, bántalmazó, megszégyenítő bánásmódot tanúsít már évek óta, viselkedése a gyermekek értelmi és érzelmi fejlődésére negatívan hat, számos gyermekben szorongás érzetét kiváltva az úszás órák tekintetében. A panaszokban foglaltakra és jelentős számukra tekintettel nevezett közalkalmazottal szemben rendőrségi feljelentésre került sor, mely alapján az illetékes rendőrkapitányság büntető eljárás indított, amely jelenleg is folyamatban van.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 62. §-a kimondja: a pedagógus alapvető feladata, hogy a hivatásához méltó magatartást tanúsítson.

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 52. § (1) bekezdés d) pontja alapján: a munkavállaló köteles a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítani.

Mindezekre tekintettel nevezett közalkalmazott magatartásával megsértette a jóhiszeműség és tisztesség elvének megfelelő együttműködésre, valamint a munkaköre ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartás tanúsítására vonatkozó kötelezettségét (Mt. 6. § (2) bekezdés).

- [6] A büntetőeljárásban a Ny... Járásbíróság 2018. június 12-én kelt számú ítéletével a felperessel szemben 8 rendbeli közfeladatot ellátó személy eljárásában elkövetett bántalmazás büntette miatt indult eljárást megszüntette. Megállapította, hogy a felperes bűnös 11 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntetésében, ezért őt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap szabadságvesztésre, valamint 5 év tanári szakképesítéshez kötött foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A Ny.... Törvényszék 2019. január 8-án meghozott másodfokú ítéletével részben megváltoztatta az elsőfokú ítéletet, a szabadságvesztés esetében a felfüggesztés időtartamát 3 évről 2 évre, míg a tanári foglalkoztatástól eltiltás időtartamát 5 évről 2 évre csökkentette, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta.

A felperes kereseti kérelme és az alperes ellenkérelme

- [7] A felperes módosított keresetében a felmentés jogellenességének megállapítása mellett az intézkedés hatályon kívül helyezését, és az alperes 8 havi távolléti díjnak megfelelő összegű végkielégítés megfizetésére kötelezését kérte perköltség viselés mellett.
- [8] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

- [9] A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.7/2017/45. számú ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest perköltség fizetésére kötelezte.
- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban: Kjt.) 30. § (1) bekezdés c) pontjára, 30. § (2) és (3) bekezdésére, a 20. § (2d) bekezdésére, 20. § (2c) bekezdésére, valamint a 2. § (3) bekezdésére, ezen túlmenően hivatkozott a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 52. § (1) bekezdés c) és d) pontjában foglaltakra, valamint a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkt.) 62. § (1) bekezdésében rögzítettekre. Utalt továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdésére és a 4. § (1) bekezdésében foglaltakra.
- [11] Az ítélet szerint a jelen munkaügyi perben a bíróság a felperes ellen folyt büntetőeljárásban jogerősen megállapított ítéleti tényállás szerinti esetekben nem juthat arra a következtetésre, hogy a felperes ezen esetekben nem tanúsította a terhére rótt magatartást.
- [12] Azt kellett vizsgálni és értékelni, hogy a közalkalmazotti jogviszony megszüntetése jogszerű volt-e, a felmentési iratban az indok közlése megfelelően történt-e, kellően világos volt-e, összefoglaló megjelölés esetén megállapítható-e, hogy mely konkrét tényekre, körülményekre utalt a munkáltató intézkedése meghozatala során.
- [13] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felmondás indoka valós, világos és okszerű volt. A közalkalmazott pedagógussal szemben fokozott elvárások érvényesülnek. Amennyiben az adott magatartás a büntetőjog által is szankcionálandó bűncselekménynek minősül, munkajogi szempontból még szigorúbb megítélés alá esik. Jelen esetben a kiskorú veszélyeztetése több esetben, több gyermeknél történt, így még szigorúbb a megítélés.
- [14] Összevetve az alperes jogi képviselője által 39. sorszám alatt csatolt szülői panaszokat tartalmazó levelek tartalmát, a felperes személyes meghallgatásáról készült 2016. február 24-én kelt jegyzőkönyvet és a felperes ellen indult büntetőeljárásban a jogerős ítéleti tényállás szerinti eseteket az volt megállapítható, hogy nem minden esetben azonosítható be, mely szülői panaszokat tartalmazó leveleket ismertették a felperessel 2016. február 24-én.
- [15] Az elsőfokú bíróság érvelése szerint alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy a közalkalmazott számára a védekezés lehetősége a felmentés kiadása előtt nem volt biztosított. 2016. február 24-én a személyes meghallgatás során módjában állt a felperesnek a védekezésre, de a bírói gyakorlat szerint ennek hiánya sem tette volna az intézkedést jogellenessé. Írásbeli figyelmeztetés mint munkáltatói intézkedés hiányában kétszeres értékelés sem történt.
- [16] A közalkalmazotti jogviszonyt megszüntető intézkedés tehát jogszerű volt, ezért nem alkalmazható a Kjt. 2. § (3) bekezdése és 38. § szerint az Mt. 82. §-ában meghatározott jogkövetkezmény.
- [17] A felperes fellebbezése folytán eljáró Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.391/2019/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest másodfokú perköltség fizetésére azzal, hogy a fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.
- [18] A másodfokú bíróság ítélete szerint helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felmentési indok a Kjt. 30. § (2) bekezdése szerint valós és okszerű volt. Jogszabálysértés nélkül rögzítette,

hogyan az indokolásból a felmentés indoka világosan kitűnt. A felperes ismerte és tudta, hogy milyen indokok alapján került sor felmentésére.

- [19] A felperes meghallgatása 2016. február 24-én megtörtént, ekkor jegyzőkönyvben rögzítették a szülői leveleket, panaszokat, az arra adott válaszokat. A felperes ezen levelekre és panaszokra reagált, saját kézírásával is észrevételt tett.

Az a körülmény, hogy közvetlenül a felmentés közzétevése előtt ismételt meghallgatása nem történt meg, nem teszi a munkáltatói intézkedést jogellenessé.

- [20] Az elsőfokú bíróság ítéletében részletes indokát adta annak, hogy mely panaszok alapján milyen bizonyítékok figyelembe vételével állapította meg, hogy a munkáltatói intézkedés nem sértett jogszabályt. A bizonyítási eljárás során a gyerekek által szülők felé közvetített panaszok valóságának cáfolatára a felperest támogató tanúvallomások nem voltak alkalmasak, figyelemmel a lefolytatott büntetőeljárás eredményére is.

- [21] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felmentés idejének egy napos csúszással történő megállapítása sem teszi a felmentést jogellenessé.

- [22] A felperes hivatkozásával szemben nem állapítható meg a 2016. február 24-én készült jegyzőkönyvből, hogy vele szemben munkáltatói intézkedés történt. A felperes maga sem hivatkozott konkrétan ilyenre. Erre figyelemmel a rendelkezésre álló adatok alapján helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem történt kétszeres szankcionálás.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

- [23] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelemnek helyt adó határozat meghozatalát kérte. Hivatkozott a z igényelt végkielégítés körében a Kjt. 37. § (1) bekezdés a) pontjára, 37. § (6) bekezdés g) pontjára, valamint az Mt. 82. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltakra.

- [24] Álláspontja szerint a másodfokú bíróság helytelenül alkalmazta a Kjt. 30. § (2) bekezdését. A felmentés indokának világosnak kell lennie, és a munkáltatónak kell bizonyítania, hogy az indok valós és okszerű. A felperes felmentésének indoka nem felel meg a törvényi követelményeknek, ezért a bíróságok döntése helytelen. Hivatkozása szerint ezzel kapcsolatos álláspontját már a keresetlevelében és az elsőfokú eljárás során is előadta.

- [25] A felperes szerint nem alkalmazta helyesen a másodfokú bíróság a Kjt. 30. § (3) bekezdésében foglaltakat sem. Nem értékelte az alperes terhére, hogy közvetlenül a felmentés közzétevése, tehát 2016. december 7-e előtt nem volt lehetősége a vele szemben felhozott kifogások elleni védekezésre, csak a 2016. február 24-én felolvasott szülői levelekre reagálhatott, de az idő rövidsége miatt nem megfelelő mélységben. Az alperes az eljárás során nem tudta hiánytalanul csatolni az általa hivatkozott szülői leveleket sem.

- [26] Az Mt. 68. § (1) bekezdése alapján a felmentési idő csak a felmentés közzétevése követő napon kezdődhet, ami felperes esetében 2016. december 7-e volt. A felmentési idő pedig 2016. december 6-ától 2017. január 4-éig tartott, ami jogellenes. A felmentési idő kezdő időpontjával kapcsolatban nem volt a felek között a törvényi előírástól eltérő megállapodás.

- [27] A felmentés ütközik az EH2016.12M27. számú állásfoglalásban foglaltakba, mivel már szankcionált magatartás képezte a felmentés indokát, a jegyzőkönyv szerint meghallgatásakor figyelmeztetést is megfogalmaztak.

- [28] A jogerős ítélet nem tér ki a felperes által sérelmezett eljárási szabálysértésre, miszerint az elsőfokú bíróság több alkalommal felhívta az alperest - tárgyalási jegyzőkönyvbe is belefoglalva - a bizonyítási kötelezettség teljesítésére elutasítás terhe mellett, azonban a Pp. 3. § (4) bekezdésében foglalt előírást végül nem alkalmazta az alperessel szemben. Ezen eljárási szabálysértésnek lényeges kihatása volt az ügy érdemi elbírálására. A büntetőeljárás folyamatban léte nem zárta ki a

bizonyítási indítványok előterjesztését és az alperes védekezését, így a bíróságnak a bizonyítási indítványokat el kellett volna utasítania, amit több alkalommal kilátásba is helyezett.

[29] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[31] A Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül (Pp. 275. § (2) bekezdés).

[32] A Pp. 272. § (2) bekezdés értelmében a felülvizsgálati kérelemben kell előadni a jogszabálysértés megjelölése mellett, hogy a fél a jogerős határozat megváltoztatását milyen okból kívánja, ezért a Kúria nem a korábbi beadványokra (kereset, észrevételek) hivatkozást, hanem a jelen felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt indokokat vehette figyelembe.

[33] állította a felperes felülvizsgálati kérelmében a Kjt. 30. § (2) bekezdésének a megsértését.

[34] Az MK 95. számú állásfoglalással kialakított egységes bírói gyakorlat szerint az indok világosságának vizsgálatakor nem az a lényeg, hogy azt részletezi-e, vagy összefoglaló meghatározást használ, hanem, hogy a felmondás okaként közltekéből megállapítható-e a munkavállaló számára, miért nincs a munkáltatónál szükség a továbbiakban a munkájára.

[35] A munkáltatói intézkedés indoka világosságának követelménye megtartottságát nem általában, hanem a jognyilatkozat címzettje tudomása (tudattartam) alapján kell értékelni (BH2017.348I.).

[36] A bíróságok helyesen állapították meg, hogy a felmentés indoka megfelelt a jogszabályi előírásoknak, a felperes tisztában volt azzal, hogy a munkáltató mely magatartásokat róta a terhére.

[37] A felperes a Kjt. 30. § (3) bekezdése téves értékelését is alaptalanul panaszolta. A másodfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy 2016. február 24-én - jegyzőkönyvben rögzítetten - a felperest meghallgatták, a szülői leveleket ismertették, megtehetette észrevételeit, illetve előadhatta védekezését. Annak nincs kiemelt jelentősége, hogy ezt követően a munkáltató az intézkedését közvetlenül megelőzően, ismételten már nem hallgatta meg.

[38] Ugyancsak alaptalanul állította a felperes az Mt. 68. § (1) bekezdésében foglaltak megsértését is. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint nem teszi a munkáltató intézkedését jogellenessé, ha a nyilatkozat a felmondási (felmentési) idő kezdő időpontját tévesen jelöli meg (LB Mfv.II.10.412/1999.). Erre figyelemmel a bíróságok nem követtek el jogszabálysértést e körben sem döntésük meghozatala során.

[39] állította a felperes az EH2016.12.M27. elvi határozatra hivatkozva, hogy korábban szankcionált magatartás képezte a felmondás indokát. Nem jelölte meg, hogy véleménye szerint melyik jegyzőkönyv tartalmából állapítható meg, miszerint az esettel összefüggésben már figyelmeztetést kapott, a 2016. február 24-én felvett iratból ilyenre nem lehet következtetni.

[40] Az eljárás során nem sérült a Pp. 3. § (4) bekezdésében foglalt előírás sem. A felmentésben foglaltakat az alperesnek kellett bizonyítania, aki ezen kötelezettségének eleget tett. A bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján jogszabálysértés nélkül hozták meg döntésüket (Pp. 206. §), nem merült fel olyan körülmény, amely az alperes bizonyítási indítványának elutasítását indokolhatta volna.

[41] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [42] A felülvizsgálati eljárásban az alperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben a bíróság a határozathozatalt mellőzte a Pp. 79. § (1) bekezdése értelmében.
- [43] A felperes munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. és 14. §-ában foglaltak szerint.
- [44] Az ítélet ellen a Pp. 271.§ (1) bekezdés e) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak.
- [45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a Pp.274.§ (1) alapján.

Budapest, 2020. június 30.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró Dr. Tánczos Rita s.k. bíró